

Räddningstjänst för alla

#3

2026

Foto: Brynäs IF

Brynäs guldlag i mars 2026.

Brynäs lär ut vinnande knepen på NJR-konferensen i Gävle

Förra säsongen tog Brynäs SM-guld i hockey. Det var första SM-guldet någonsin för damlaget. På NJR-konferensen i Gävle berättar klubben om jämställdhetsresan.

Damverksamheten stod vid ruinens brant 2018. Åtta år senare kunde Brynäs damer fira SM-guld.

När Nätverket Jämställd räddningstjänst håller konferens den **30 november – 1 december i Gävle** berättar Erica Grahm och Jakob Westerlund från Brynäs IF om vägvalen för att komma dit, och om hur jämställdhet kan bli en drivkraft för utveckling.

Tips om att skapa en trygg och välkomnande verksamhet för alla ger David Flato och Maria Hulth.

På NJR-konferensen ska också representanter från projektet Jämläk service berätta om arbetet för att höja den interkulturella kompetensen i räddningstjänsten.

Malin Rogström, HR-chef Gävle Energi, pratar om vikten av psykologisk trygghet för att prestera.

Elin Bjarnegård är professor i statskunskap vid Uppsala universitet och berättar om strategier för att bygga jämställda organisationer.

→ Läs mer och anmäl dig [här](#).

Hela Halmstad ser Glada Hudik-film

I "Det kunde varit vi" gör tre av Glada Hudik-teaterns skådespelare nedslag i historien om hur samhället har sett på människor med intellektuell funktionsnedsättning.

Halmstads räddningschef Magnus Wijk berördes av filmen.

– "Den här borde alla se!", tänkte jag, säger Magnus Wijk.

Han beslutade att alla anställda i Räddningstjänsten Halmstad under

året ska se filmen på arbetstid.

– Jag tror att den kan få oss att reflektera över hur vi agerar i vardagen och få oss att bidra till ett mer inkluderande samhälle.

All administrativ personal har redan sett den, och delar av dem som jobbar operativt.

– Också RiB-personalen ska göra det, men det är lite knöligare, så mycket ska in på deras övningstid.

Teater lyfter brister i skyddets likvärdighet

Alla har rätt till skydd vid brand, kris och krig, men i praktiken når skyddet inte alla.

Myndigheten för civilt försvar medverkar vid MR-dagarna 25–26 november i Karlstad.

Mänskliga Rättighetsdagarna arrangeras varje år i samverkan mellan civilsamhället och två universitet. I år hålls dagarna i Karlstad.

Flera olika avdelningar inom Myndigheten för civilt försvar medverkar med seminarier och teater.

Även om alla människor har rätt till likvärdigt skydd, så bygger räddnings- och civilskyddsstrukturerna ofta på att individen själv kan förstå budskapen och agera. I realiteten kan ålder, funktionsnedsättningar eller språkliga och kulturella hinder ofta lägga hinder i vägen.

Under teatern kommer publiken att få ta del av olika scenarier, inspirerade av bland annat räddningstjänstens förebyggande arbete, och föreslå lösningar på olika dilemman.

Lars Anderman, handläggare jämställdhet och mångfald på MCF, betonar att myndigheten visserligen är där för att informera, men ännu mer för att inspireras och skaffa kunskap.

– Vi tror ju att de mänskliga rättigheterna ska gälla alla, men varför är det ändå inte riktigt så? Är det strukturen eller kulturen, dvs vi, du och jag, som är hindret?

Spela Räddningsvärk ihop!

Räddningsvärk är diskussionsspelet med frågor om normer och bemötande. Det utvecklades av Räddningstjänsten Halmstad och bygger på erfarenheter från räddningstjänster i hela Sverige.

Sedan förra hösten finns spelet digitalt. Vill ni skapa en mer inkluderande arbetsplats?

→ Ladda ner spelet [här](#).

Pride för friheten att älska vem man vill

– Det här handlar inte om mig. Det handlar om oss, sa Johan Szymanski, brandchef i Uppsala, när han på Pride pratade om sin vånda inför att komma ut.

Före Prideparaden i Stockholm var det samling på Kungsholmens brandstation.

Mikael Frisell, GD för Myndigheten för civilt försvar, var en av talarna.

– Ett samhälle där man får älska vem man vill är ett samhälle värt att försvara. Vi är här för att vi försvarar den friheten, och vår demokrati.

Rysslands angreppskrig i Ukraina är en ständig påminnelse om brandmännens viktiga roll för att rädda liv. Svensk räddningstjänst ska gå från cirka 16 000 anställda till det dubbla.

– Ska vi klara personalförsörjningen har vi inte råd att lämna någon bakom oss, och vi måste säkerställa en arbetsmiljö som funkar för alla, sa Mikael Frisell.

Huvudtalare var Johan Szymanski, brandchef i Uppsala med ett gediget cv och stor föreläsarvana.

– Men det är lättare att prata om en keminsats än om sig själv, eller – det här handlar inte om mig. Det handlar om er, om oss. Vi har tillsammans

skapat kulturen, sa han.

Att han ville bli brandingenjör visste han tidigt, liksom att han drogs till killar. Det kändes omöjligt att förena de sakerna.

Sedan han för tre år sedan slutligen kom ut har han mött övervägande positiva reaktioner, framför allt från kollegor i räddningstjänsten.

Begreppet "Räddningstjänst för alla" betyder ändå inte att det ÄR så.

– Det är ett mål. Men vi ska vara transparenta med att vi ännu är långt ifrån det.

– Det var ingen av er som sa att jag inte fick berätta, det var de osynliga normerna. Men det säger sig självt att en arbetsplats blir mycket starkare om folk inte behöver lägga energi på att dölja sig.

Sedan han kom ut mår han mycket bättre.

– Att jag ändå dröjde så länge beror nog på att jag var rädd att förknippas med min sexualitet, inte med min profession.

I tåten gick GD Mikael Frisell och Peter Arnevall, numera chef för avdelningen för räddningstjänst på Myndigheten för civilt försvar.

Sökes: skolexempel på missförstånd

Har du mött störiga personer under insats? Någon som du och kollegorna uppfattade inte samarbetade, eller kanske motarbetade er?

Har det hänt att ni i efterhand insett att personen helt enkelt inte förstod? Det kan ha berott på hörsel, språk, NPF-diagnos...

Om du känner igen det här, kontakta Helena Byström, Myndigheten för civilt försvar. Hon söker exempel som har gett lärdomar kring kommunikation och bemötande, för att kunna använda dem i undervisningen.

Mejla helena.bystrom@mcf.se

Maya förstärker på MCF

Maya Stål Söndergaard är sedan 1 september anställd på Myndigheten för civilt försvar. Bland annat ska hon tillsammans med Lars Anderman stötta räddningstjänsten i mångfaldsarbetet.

Senast var hon konsult på Brandskyddslaget. Innan dess jobbade hon 18 år på Räddningstjänsten Syd.

– Som chef var jag med och drev Brandstation för alla, där vi strävade efter jämställda arbetslag.

Ett annat projekt var Integrerad räddningstjänst. Tjugo arbetslösa ungdomar med utländsk bakgrund utbildades i brandskydd under ett år.

– Resultatet var lyckat. Många av dem jobbar kvar i räddningstjänsten. De var duktiga kommunikatörer och med sina språkkunskaper ökade de vår förmåga att nå ut.

– Nu ser jag fram emot att få vara med och utveckla räddningstjänsten från det nationella perspektivet.

Enkät om hur kulturella skillnader påverkar

Språkbarriärer och kulturella skillnader kan påverka räddningstjänstens förutsättningar att bedriva ett effektivt och likvärdigt arbete.

Men hur mycket det påverkar varierar.

I början av september skickade NJR ut en enkät till räddningstjänstorganisationerna om dessa frågor. Enkäten har utformats inom projektet Jämlik service.

Sammanställningen av enkätsvaren presenteras på NJR-konferensen i Gävle.